

شناسایی پرندگان و گیاهان پارک ملی مند در استان بوشهر در خلیج فارس در بهار ۱۳۹۴

بهروز بهروزی راد

دانشیار، دکتری منابع طبیعی، واحد علوم تحقیقات
bbehrouzirad@yahoo.com

چکیده

چهار جزیره خان، تهمادون، نخیلو و ام الکریم، در محدوده پارک ملی مند در استان بوشهر در خلیج فارس قرار دارند. در بررسی پرندگان این ۴ جزیره توسط تلسکوپ ۶۰×۱۵ مدل SWIFT و دوربین دو چشمی ۴۰×۱۰ زایس، ۳۴ گونه پرنده شناسایی شد. ۱۱ گونه خشکی زی، ۹ گونه آبی و ۱۲ گونه کنار آبی بودند. ۹ گونه آن ها در جزایر پارک ملی مند (۶ گونه آبی و ۳ گونه کنار آبی) جوجه آوری داشتند. بیشترین جمعیت جوجه آور از گونه های آبی پرستو دریایی پشت دودی *Sterna anaethetus* با میانگین ۱۵۰۰۰ جفت و کم ترین آن سلیم شنی با یک جفت بود. از پرندگان کنار آبی بیشترین جمعیت جوجه آور سلیم خرچنگ خوار *Dromas ardeola*، ۱۵۰۰ جفت بود. جمعیت جوجه آوران جزایر از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ بیش از ۶۰ درصد کاهش نشان می دهد. این کاهش در جمعیت جوجه آوران هر سه جزیره، نخیلو، ام الکریم و خان مشاهده شد. ۲۰ گونه گیاه در سطح جزایر شناسایی شد که پوشش گیاهی غالب آن ها آترپلکس بود. این گونه بیش از ۸۰ درصد جزایر نخیلو و ام الکریم را پوشانده بود

کلمات کلیدی: پرندگان جوجه آور، جزایر پارک ملی مند، خلیج فارس

۱-مقدمه

در آب های ساحلی غرب پارک ملی مند، چهار جزیره بنام های ام الکریم، نخیلو، ام سیله (خان) و جبرین (تهمادون) قرار دارد شکل (۱). بزرگ ترین آن ها خان (ام سیله) با مساحتی در حدود ۱۰۰۰ هکتار و کوچک ترین آن ها نیز جزیره نخیلو با مساحت ۳۵ هکتار می باشد (بهروزی راد، a، ۱۳۸۷ و b، ۱۳۸۷). آب و هوای این جزایر گرم و مرطوب است، میانگین دمای سالیانه طی سال های آماری ۱۳۶۰ تا ۱۳۹۴ برابر با ۲۶ درجه سانتی گراد، میانگین حداکثر دمای سالیانه ۳۲ درجه سانتی گراد و حداقل دمای سالیانه (دی ماه) ۱۶ درجه سانتی گراد است. میانگین رطوبت نسبی ۶۲ درصد، مرطوب ترین ماه (مرداد ماه) ۶۷٪ و خشک ترین ماه با رطوبت نسبی ۵۵٪ و مربوط به خرداد ماه است. متوسط بارش سالیانه معادل ۲۲۰ میلی متر و بیشترین بارندگی در آذرماه ۸۴ میلی متر است (سایت هواشناسی بوشهر). تمام جزایر فاقد سکنه بوده و تقریباً هیچ گونه عارضه قابل توجه انسان ساخت در آن ها وجود ندارد. آب شیرین ندارند. پرندگان از مهم ترین زیستمندان این جزایر هستند. به واسطه بافت مناسب خاک، پوشش گیاهی انبوه، غنی بودن آب های اطراف از مواد غذایی و عدم وجود دشمنان طبیعی، این جزایر محیط امن و مناسبی برای زمستان گذرانی، جوجه آوری پرندگان مهاجر آبی هستند.